PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Fryderyka Chopina
w Opolu

Rok szkolny 2026/2027

Opracowanie:
Zespół ds. realizacji programu profilaktyczno – wychowawczego
w składzie:

Joanna Owczarek-Ciszewska
Gabriela Dulęba
Ewa Mitoraj
Dominika Białostocka

Spis treści

1. Wstęp (str. 3)
2. Podstawa prawna (str. 4)
3. Charakterystyka, wizja i misja szkoły (str. 5)
4. Sylwetka absolwenta (str. 6)
5. Cele programu wychowawczo-profilaktycznego (str. 7)
6. Zadania i formy realizacji w obszarach poszczególnych celów programu wychowawczo-profilaktycznego (str. 8)
7. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami (str. 19)
8. Zasady współpracy z Samorządem Uczniowskim (str. 19)
9. Tradycje szkolne. Uroczystości i przedsięwzięcia o charakterze wychowawczym, edukacyjnym i kulturalnym (str. 20)
10. Działania zaplanowane w roku szkolnym 2026/2027 (str. 20)
11. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego (str. 21)

1. Wstęp

Program wychowawczo-profilaktyczny PSM I i II stopnia i. F. Chopina w Opolu opisuje działania wychowawcze i profilaktyczne. Zawiera zbiór treści i działań, odpowiadających na zapotrzebowanie środowiska szkolnego, m. in. charakteryzuje sylwetkę absolwenta szkoły, opisuje cele, zadania, sposoby realizacji i ewaluacji programu oraz zasady współpracy wychowawczej z rodzicami. Uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania oraz przeciwdziałania zachowaniom problemowym.

Program wychowawczo-profilaktyczny został poprzedzony diagnozą, polegającą przede wszystkim na obserwacji i analizie problemów środowiska szkoły muzycznej, rozmowach i wywiadach z udziałem nauczycieli, uczniów, rodziców.

Treść szkolnego Programu wychowawczo – profilaktycznego jest spójna ze Statutem, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego, a także tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Program ten realizuje cele wychowawcze, profilaktyczne oraz opiekuńcze, ma charakter otwarty i będzie mógł być poddawany modyfikacjom z uwzględnieniem pojawiających się nowych problemów.

2. Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2019 r. poz. 1481)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2019 r. poz. 2215)
- Ustawa z dnia 16 czerwca 2018 r. Prawo Oświatowe (Dz.U. z 2020 r., poz. 910)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 20 listopada 1989 r.
- Statut PSM I i II st. im. F. Chopina w Opolu
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz. 783)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form szczegółowych form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu o światy działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacje i profilaktyczne w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 957)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 r. nr 6 poz. 69 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach placówkach (Dz. U. 2020 r. poz. 1386)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 września 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1763)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 stycznia 2022 r. w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 [czasowe ograniczenie funkcjonowania szkół] (Dz. U. z 2022 r. poz. 186 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2020 r. poz. 493 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego (Dz. U. z 2023r. poz. 1754)

3. Charakterystyka, wizja i misja szkoły

Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Opolu jest szkołą artystyczną, realizującą zajęcia bez cyklu ogólnokształcącego.
Misją szkoły jest tworzenie jak najlepszych warunków kształcenia wszystkich uczniów - ludzi twórczych, uzdolnionych muzycznie, wrażliwych na wartości - oraz dbanie o ich pełny rozwój muzyczny, intelektualny, psychiczny i fizyczny, przy jednoczesnym poszanowaniu ich godności i wolności światopoglądowej. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako podstawy życia w społeczeństwie, wykonywanie zadań dotyczących organizacji kształcenia i wychowania młodzieży oraz działań na rzecz rozwoju kultury na terenie miasta i regionu. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych, zapewnienie pomocy psychologicznej i pedagogicznej oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

4. Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest rozwijanie wiedzy i umiejętności uczniów, przygotowanie ich do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę posiada następujące umiejętności:

- zna i stosuje zasady moralnego postępowania,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna tradycje szkolne oraz historię i kulturę własnego regionu i narodu,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji,
- racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest wrażliwy,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- integruje się z rówieśnikami,
- posiada umiejętność świadomego odbioru muzyki,
- potrafi czynnie uczestniczyć w działaniach artystycznych.

5. Cele programu wychowawczo – profilaktycznego

a. Rozwój własnej tożsamości ucznia
b. Kształtowanie kultury osobistej ucznia
c. Kształtowanie właściwej postawy moralnej
d. Rozwój społeczny
e. Rozwój intelektualny i artystyczny
f. Rozwój emocjonalny
g. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej
h. Profilaktyka uzależnień
i. Promowanie zdrowego trybu życia
j. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem

W oparciu o dotychczasowe doświadczenia i wnioski kadry PSM I i II stopnia, treść programu wychowawczo – profilaktycznego została sformułowana bez podziału na poszczególne stopnie edukacji.

6. Zadania i formy realizacji w obszarach poszczególnych celów programu wychowawczo-profilaktycznego

a. Rozwój własnej tożsamości ucznia

Zadania	Sposoby realizacji
Uzyskanie jasnego obrazu siebie jako członka społeczności szkolnej	· uczestniczenie w uroczystościach szkolnych o różnym charakterze
Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem, obejmujących sferę poznawczą i emocjonalną	· dyskusje na forum grupy
Kształtowanie postaw patriotycznych	· udział w uroczystościach rocznicowych w szkole i poza szkołą · rozwijanie szacunku do polskich tradycji · wyrabianie szacunku i poczucia dumy z symboli narodowych i szkolnych
Rozwijanie własnych zainteresowań	· udział w konkursach tematycznych · udział w wycieczkach tematycznych · udział w różnego rodzaju imprezach artystycznych w kraju i zagranicą · praca indywidualna pod kierunkiem nauczyciela wybranego przedmiotu
Rozwijanie umiejętności pracy nad sobą. Przekraczanie własnych granic w sferze intelektualnej, emocjonalnej i społecznej	· praca własna – trening umiejętności · udział w kursach interpretacji muzycznej · autodydaktyka · korzystanie ze zbiorów biblioteki szkolnej · umiejętne korzystanie z internetu
Kształtowanie umiejętności budowania własnej drogi życiowej poprzez poszukiwanie własnego ideału, autorytetów, wartości nadrzędnych, dociekanie prawdy i budowanie własnego stylu życia	· wyjazdy na koncerty i recitale zawodowych muzyków · udział w warsztatach tematycznych o charakterze edukacyjno – artystycznym · udział (czynny i bierny) w koncertach członków społeczności szkolnej

b. Kształtowanie kultury osobistej ucznia

Zadania	Sposoby realizacji
Kształtowanie umiejętności odpowiedniego zachowywania się w różnych sytuacjach	· rozmowy z uczniami przed wycieczkami i koncertami · spotkania i rozmowy rodziców z dyrekcją szkoły · spotkania i rozmowy rodziców z wychowawcami i nauczycielami przedmiotu głównego · odpowiedzialność za sprzęt szkolny (rozliczanie szkód) · przestrzeganie regulaminu korzystania z instrumentów szkolnych i ćwiczeniówek) · zachowanie nauczycieli jako wzorzec kultury osobistej
Dbałość o kulturę wypowiedzi	· rozmowy indywidualne i grupowe · indywidualny przykład nauczycieli
Wzmacnianie odpowiedniego stosunku młodzieży do nauczycieli, pracowników szkoły oraz rówieśników	· spotkania rodziców z dyrekcją szkoły · spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami · pomoc rodziców w zakresie wyjazdów uczniów
Dbałość o porządek, ład, punktualność i poszanowanie cudzych oraz własnych dóbr materialnych	· spotkania i rozmowy rodziców z dyrekcją · spotkania indywidualne rodziców z nauczycielami · pomoc rodziców w zakresie wyjazdów szkolnych · odpowiedzialność za sprzęt szkolny (rozliczanie szkód) · przestrzeganie regulaminu korzystania z instrumentów szkolnych oraz ćwiczeniówek
Dbałość o własny wygląd zewnętrzny w zależności od okoliczności (ubiór codzienny, ubranie koncertowe, itd.)	· indywidualny przykład nauczycieli · rozmowy indywidualne i grupowe

c. Kształtowanie właściwej postawy moralnej

Zadania	Sposoby realizacji
Pomaganie uczniom w rozpoznawaniu wartości moralnych poprzez obserwację i analizę zachowań ludzi	· rozmowy z uczniami
Wypracowywanie własnej postawy moralnej i umiejętności oceny własnych zachowań	· rozmowy z uczniami · spotkania indywidualne z rodzicami
Wychowanie w poszanowaniu innych kultur	· zachęcanie do poznawania innych kultur · szacunek dla wartości innych kultur
Umiejętność poszukiwania autorytetów moralnych	· indywidualny przykład nauczycieli i wychowawców w zakresie postaw moralnych · praca dodatkowa (społeczna) nauczycieli, np. lekcje dodatkowe przed konkursami, przesłuchaniami, itd.
Tolerancja. Przestrzeganie zasad wolności sumienia i religii	· budowanie postawy wzajemnego poszanowania odmienności religijnej m.in. poprzez umożliwianie wyrażania opinii w prowadzonych dyskusjach · rozwijanie postaw akceptujących indywidualne cechy ludzkie · reagowanie na wszelkie przejawy nietolerancji · zapewnianie wszystkich uczniom jednakowego dostępu do prowadzonych przez szkołę zajęć · sprawiedliwy, pozbawiony uprzedzeń system rekrutacji kandydatów do szkoły
Empatia, troska, gotowość do pomocy i pracy społecznej	· samopomoc koleżeńska · praca w samorządzie szkolnym · czynny udział uczniów w przygotowywaniu imprez szkolnych (koncertów, warsztatów, seminariów, audycji, konkursów, itd.) · zajęcia dodatkowe (praca społeczna) prowadzone przez nauczycieli, np. lekcje dodatkowe przed konkursami, przesłuchaniami, koncertami, itd.
Odwaga cywilna	· rozmowy indywidualne z uczniami prowadzone przez dyrekcję i nauczycieli
Otwartość, ufność, szczerość działań	· samopomoc koleżeńska · rozmowy indywidualne z uczniami, prowadzone przez nauczycieli i dyrekcję · praca w samorządzie szkolnym · czynny udział w przygotowywaniu wydarzeń szkolnych (pod opieką nauczyciela)

Pracowitość, rzetelność, wytrwałość	· samopomoc koleżeńska
Odpowiedzialność	· praca w samorządzie szkolnym
Umiejętność stawiania sobie celów życiowych i osiągania ich	· zachęcanie ucznia do osiągania celów na poszczególnych etapach kształcenia
Umożliwianie poznawania wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w środowisku lokalnym	· umożliwianie uczniom brania udziału w przygotowywaniu i przebiegu wydarzeń artystycznych na terenie szkoły i poza nią (audycje, koncerty, warsztaty, wycieczki tematyczne, konkursy, itp.)
Wyrabianie nawyku dbania o mienie własne i szkolne	· dbanie o instrumenty szkolne, ćwiczeniówki oraz wyposażenie innych pomieszczeń edukacyjnych
Koordynowanie z rodzicami działań wychowawczych w celu stworzenia wspólnego frontu wychowawczego, dającego uczniowi poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji	· spotkania i rozmowy indywidualne z rodzicami, przy udziale nauczycieli i / lub dyrekcji szkoły

d. Rozwój społeczny

Zadania	Sposoby realizacji
Kształcenie umiejętności kontaktowania się z innymi ludźmi	· funkcjonowanie w klasie i grupie · wizyty zagranicznych i polskich grup · wyjazdy na imprezy muzyczne w Polsce i za granicą
Umiejętność współpracy w grupie	· praca w klasach · praca w zespołach sekcyjnych · praca w samorządzie uczniowskim
Inspirowanie aktywności uczniów	· udział w popisach klasowych · udział w popisach sekcyjnych · udział w koncertach szkolnych i pozaszkolnych na rzecz innych osób i instytucji
Demokratyzacja życia wewnątrzszkolnego	· praca w samorządzie uczniowskim
Umożliwianie uczniom działalności samorządowej	· dbanie o wygląd pomieszczeń szkoły · organizowanie imprez przez Samorząd Uczniowski
Respektowanie norm społecznych	· pogadanki z uczniami
Integracja zespołu uczniowskiego	· imprezy szkolne organizowane i prowadzone przez uczniów · wyjazdy grupowe na koncerty, recitale i inne imprezy artystyczne
Kształtowanie umiejętności wypełniania przypisanych ról społecznych	· prowadzenie niektórych imprez szkolnych, przez uczniów (rola konferansjera)
Wyrabianie umiejętności adaptacyjnych	· obserwowanie zachowań adaptacyjnych nowo przyjętych uczniów · prowadzenie zajęć integrujących grupę · rozmowy z uczniami i rodzicami
Rozwijanie asertywności, empatii i pozytywnych stosunków interpersonalnych w grupie	· nauka podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania · wzmacniacie pozytywnych relacji interpersonalnych na zajęciach grupowych · organizowanie uroczystości, imprez i koncertów umożliwiających wzmacnianie relacji w grupie
Uwrażliwianie na potrzeby innych - zapoznawanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie	· przedstawienie oferty wolontariatu prowadzonego w środowisku lokalnym w akcjach wolontariackich

e. Rozwój intelektualny i artystyczny

Zadania	Sposoby realizacji
Poznawanie własnych możliwości intelektualnych	· stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy · inspirowanie uczniów do aktywności w zakresie edukacji i organizacji czasu wolnego · udzielanie pomocy w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów oraz twórczego ich wykorzystania
Kształtowanie potrzeb w dziedzinie kultury	· zachęcanie do uczestniczenia w życiu kulturalnym (teatr, galeria, kino, filharmonia) · organizowanie koncertów i audycji szkolnych i pozaszkolnych · organizowanie wyjazdów na koncerty muzyki poważnej, festiwale i konkursy muzyczne do różnych instytucji artystycznych · organizowanie wyjazdów na inne wydarzenia kulturalne
Zapoznawanie uczniów z metodami gry na instrumencie, doskonalenie umiejętności uczenia się	· prezentowanie sposoby/metody oraz ćwiczenie z uczniem danym sposobem/metodą w ramach lekcji przedmiotu
Maksymalne wykorzystanie możliwości rozwojowych każdego ucznia	· zindywidualizowanie metod pracy z uczniem · odpowiedni dobór repertuaru do możliwości ucznia w ramach obowiązującego programu nauczania
Wyposażenie uczniów w wiedzę przewidzianą w programie nauczania oraz umiejętność jej wykorzystywania w praktyce	· dbałość o realizację podstawy programowej dla poszczególnych przedmiotów nauczania (nadzór dydaktyczny dyrektora szkoły, kierowników sekcji) · zapewnienie odpowiedniej kadry specjalistów przez dyrekcję szkoły
Analizowanie i diagnozowanie przyczyn trudności w nauce oraz pomoc w przezwyciężaniu tych trudności	· współpraca nauczyciela przedmiotu z rodzicami ucznia · obecność rodziców na lekcjach indywidualnych swoich dzieci – dotyczy nauczania początkowego gry na instrumencie w szkole I stopnia · dbanie o relacje ucznia z nauczycielem · samopomoc koleżeńska · lekcje dodatkowe – praca społeczna nauczycieli poszczególnych przedmiotów · udział uczniów i nauczycieli w warsztatach poznawczo – doskonalących · udział uczniów w kursach interpretacji muzycznej

Kształtowanie umiejętności gromadzenia, segregowania i weryfikowania informacji	· stosowanie metod i form aktywizujących uczniów
Kształtowanie postawy twórczej	· praca nad realizacją utworów muzycznych na lekcjach indywidualnych i zespołowych · indywidualne i zespołowe występy uczniów (audycje, koncerty, egzaminy, przesłuchania, konkursy, itp.)
Tworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju ucznia	· dbałość o prawidłowy przebieg procesu dydaktycznego · tworzenie warunków do rozwijania samodzielnej pracy · tworzenie autorskich programów nauczania · motywowanie do udziału w konkursach, przesłuchaniach i koncertach · obserwowanie rozwoju ucznia i ocenianie jego możliwości · pomoc w przygotowaniach do konkursów, przesłuchań i egzaminów oraz dalszej edukacji w szkołach / uczelniach wyższego stopnia · wychodzenie naprzeciw potrzebom uczniów szczególnie uzdolnionych · umożliwianie indywidualnego toku zajęć · stwarzanie możliwości ukończenia szkoły w czasie skróconym · pomoc w planowaniu kariery zawodowej
Wyrabianie myślenia refleksyjnego. Dokonywanie oceny własnej.	· praca indywidualna i grupowa oparta na dociekaniu i samodzielnym wyciąganiu wniosków · umiejętne wyrażanie próśb, sądów oraz oczekiwań w stosunku do nauczycieli i innych pracowników szkoły

f. Rozwój emocjonalny

Zadania	Sposoby realizacji
Poznanie własnej sfery uczuciowej	· czynny lub bierny udział uczniów w organizowaniu i realizowaniu wydarzeń okolicznościowych
Odkrywanie i rozwijanie własnej indywidualności	· udział uczniów jako słuchaczy w koncertach oraz recitalach organizowanych na terenie szkoły i poza nią
Uwrażliwianie na piękno i sztukę	· udział uczniów w roli słuchaczy w wydarzeniach muzycznych organizowanych na terenie szkoły i poza nią · korzystanie zbiorów biblioteki / fonoteki szkolnej, zbiorów prywatnych oraz internetu w celu przybliżania słuchania muzyki jako formy spędzania wolnego czasu
Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i uczucia innych	· organizowanie i udział w koncertach charytatywnych na rzecz osób oraz instytucji
Podnoszenie odporności psychicznej uczniów (występy publiczne)	· udział w warsztatach prowadzonych przez specjalistów · zapewnianie uczniom możliwości systematycznego i czynnego uczestniczenia w występach publicznych w szkole i poza nią · umożliwianie uczniom i rodzicom współpracy z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Opolu
Kształtowanie umiejętności okazywania uczuć	· zachęcanie uczniów do czynnego i biernego uczestniczenia w wydarzeniach okolicznościowych (koncerty tematyczne, wycieczki tematyczne, itp.)
Panowanie nad emocjami	· czynny i bierny udział uczniów w organizowaniu i realizowaniu wydarzeń okolicznościowych (koncerty tematyczne, wycieczki, tematyczne, itp.) · zapewnianie uczniom możliwości systematycznego i czynnego uczestniczenia w występach publicznych w szkole i poza nią · omawianie udziału w wydarzeniach szkolnych pod kątem panowania nad emocjami (trema, koncentracja, itp.) · kształtowanie umiejętności konstruktywnego analizowania własnych występów i wyciągania mądrych wniosków

g. Bezpieczeństwo w społeczności szkolnej

Zadania	Sposoby realizacji
Zapewnianie bezpieczeństwa na terenie szkoły	· organizacja monitoringu wewnętrznego i zewnętrznego, który ma na celu: · zwiększenie bezpieczeństwa społeczności szkolnej oraz osób przebywających na terenie szkoły · ograniczenie zachowań niepożądanych, destrukcyjnych, zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu społeczności szkolnej · wyjaśnianie sytuacji konfliktowych · ustalanie sprawców czynów nagannych (bójek, niszczenia mienia, kradzieży, itp.) · zmniejszania liczby zniszczeń w szkole i w jej otoczeniu · zapewnianie bezpiecznych warunków do nauki, wychowywania i opieki
Kształtowanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo i radzenia sobie w sytuacjach trudnych	· organizowanie spotkań ze specjalistami i służbami związanymi bezpośrednio z ochroną życia i zdrowia
Profilaktyka zachowań ryzykownych	· przekazywanie informacji na temat zagrożeń, możliwości unikania tych zagrożeń oraz sposobu radzenia sobie z nimi · nauka asertywności
Wzmacnianie współpracy z rodzicami w zakresie bezpieczeństwa	· podnoszenie kompetencji nauczycieli i rodziców w zakresie profilaktyki zagrożeń oraz umiejętności wychowawczych · oddziaływania na postawy rodzicielskie
Wzmacnianie więzi z placówką	· angażowanie uczniów w życie szkolne organizowane zgodnie z zasadami bezpieczeństwa
Zapoznawanie z zasadami i normami postępowania w szkole	· zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami · egzekwowanie przestrzegania regulaminów

h. Profilaktyka uzależnień

Zadania	Sposoby realizacji
Podejmowanie działań, których celem jest ograniczenie wśród uczniów zachowań ryzykowanych, związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych, a także z nadużywaniem komputera, sieci internetowej, telefonu komórkowego i telewizji	· obserwowanie zachowań dzieci i młodzieży · rzetelne i precyzyjne wyjaśnianie konsekwencji szkolnych w sytuacji posiadania lub używania substancji psychoaktywnych
Kształtowanie asertywności jako umiejętności wykorzystywanej w zderzeniu z sytuacjami niebezpiecznymi (ochrona zdrowia psychicznego i fizycznego)	· obserwowanie zachowań dzieci i młodzieży · rozmowy indywidualne i grupowe
Wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych oraz innych form uzależnienia	· informowanie rodziców o instytucjach, do których mogą zgłosić się po pomoc w razie pojawienia się problemu

i. Promowanie zdrowego stylu życia

Zadania	Sposoby realizacji
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	· rozmowy indywidualne i grupowe · zachęcanie do aktywności fizycznej · adresowanie problemu przeciążenia układu nerwowego, depresji i zaburzeń lękowych oraz zwracanie uwagi na profilaktykę zdrowia psychicznego
Dbanie o prawidłową postawę ucznia podczas zajęć (gra na instrumencie, rytmika, zajęcia teoretyczne)	· obserwowanie uczniów podczas zajęć, koncertów i innych zajęć szkolnych, · rozmowy indywidualne nauczyciela z uczniem, · dokształcanie rodziców na temat prawidłowego rozwoju i postawy dziecka
Dbanie o świadomość w zakresie utrzymywania czystości osobistej i otoczenia	· rozmowy indywidualne · indywidualny przykład nauczycieli w zakresie utrzymywania czystości osobistej i otoczenia
Uwrażliwianie uczniów na elementy szkodliwe dla zdrowia (krzyk, hałas, używki, technologie informacyjne)	· rozmowy indywidualne i grupowe · kształtowanie umiejętności dostrzegania elementów szkodliwych dla zdrowia
Ochrona dzieci i młodzieży w sieci	· rozmowy indywidualne i grupowe na temat ochrony danych osobowych oraz różnych form przemocy w internecie

j. Rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem

Zadania	Sposoby realizacji
Efektywna współpraca z rodzicami związana z neutralizowaniem stresu	· rozmowy z rodzicami na temat stresu, zachowań dzieci w sytuacjach stresujących oraz sposobów eliminowania niebezpiecznych reakcji na stres
Wzmacnianie pozytywnego obrazu własnej osoby	· rozmowy indywidualne i grupowe · rozmowy z rodzicami na temat dowartościowywania własnego dziecka
Umiejętność przełamywania barier związanych ze stresem, tremą, zaburzeniami lękowymi, depresją i innymi zaburzeniami wynikającymi z przeciążenia organizmu	· rozmowy indywidualne i grupowe
Rozpoznawanie objawów stresu	· obserwacja uczniów w sytuacjach wywołujących stres · rozmowy indywidualne i grupowe
Radzenie sobie w sytuacjach trudnych (choroba, zaburzenia, stres oraz inne okoliczności życiowe)	· zapoznawanie uczniów z technikami relaksacyjnymi oraz wzorcami radzenia sobie ze stresem · indywidualne rozmowy z uczniami (oraz ich rodzicami) wymagającymi wsparcia w radzeniu sobie ze stresem
Umiejętność racjonalnego wykorzystania czasu (czas nauki oraz czas wolny)	· rozmowy na temat organizowania czasu nauki oraz tworzenia odpowiednich warunków do pracy umysłowej i odpoczynku

7. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami

Zgodnie z art. 83 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. 2020 poz. 910) w PSM I i II st. w Opolu działa Rada Rodziców, która reprezentuje ogół rodziców uczniów. Rada Rodziców działa w oparciu o regulamin swojej działalności, w którym określa, m.in. wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady, szczegółowy tryb przeprowadzania wyborów do Rady Szkoły. Do kompetencji Rady Rodziców należy, m.in. uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczo - profilaktycznego Szkoły. Ponadto:

- Szkoła organizuje zebrania z rodzicami (opiekunami prawnymi) w celu wymiany informacji na tematy wychowawcze i edukacyjne.
- Dla rodziców (prawnych opiekunów) uczniów klas pierwszych szkoła organizuje spotkanie w celu zaznajomienia rodziców (prawnych opiekunów) z podstawowymi zasadami obowiązującymi w szkole.
- Szkoła zapewnia każdemu rodzicowi (opiekunowi prawnemu) możliwość uzyskania informacji na temat zachowania i postępów lub trudności w nauce dziecka poprzez rozmowy w czasie zebrań, spotkań indywidualnych, rozmów telefonicznych oraz korespondencję.
- W pilnych sprawach szkoła podejmuje działania w celu skontaktowania się z rodzicami (prawnymi opiekunami) określonego ucznia.

8. Zasady współpracy z Samorządem Uczniowskim

Zgodnie z art. 85 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. 2020 poz. 910) w PSM I i II st. w Opolu działa Samorząd Uczniowski zwany dalej Samorządem. Samorząd tworzą wszyscy uczniowie Szkoły. Zasady wybierania i działania organów Samorządu określa regulamin uchwalany przez ogół uczniów w głosowaniu równym, tajnym i powszechnym. Regulamin Samorządu nie może być sprzeczny ze statutem Szkoły. Samorząd może przedstawiać radzie szkoły lub placówki, radzie pedagogicznej oraz dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach Szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw uczniów.
Ponadto Samorząd może liczyć na wszechstronną pomoc pedagogów i dyrekcji szkoły, m.in. na umożliwieniu dostępu do środków, którymi dysponuje szkoła, pomocy w organizowaniu przedsięwzięć uczniowskich.

9. Tradycje szkolne. Uroczystości i przedsięwzięcia o charakterze edukacyjnym, kulturalnym i wychowawczym

Pielęgnowanie tradycji oraz organizowanie uroczystości i przedsięwzięć szkolnych służy integracji młodzieży, kształtuje kulturę bycia, postawę patriotyczną i obywatelską, a także rozwija wiedzę ogólną oraz umiejętności organizacyjne:

- uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego
- pasowanie na ucznia
- Międzynarodowy Dzień Muzyki
- Dzień Edukacji Narodowej
- Dzień Niepodległości, Dzień Flagi, Święto Konstytucji 3. Maja
- uroczystości związane z rocznicami Patrona szkoły i innych kompozytorów
- święta – Boże Narodzenie, Wielkanoc
- inne wydarzenia okolicznościowe – Andrzejki, Mikołajki, Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka
- koncerty w ramach obchodów Dni Miasta Opola
- edukacyjna gra miejska *Sonotricks*

10. Działania zaplanowane w roku szkolnym 2026/2027

a. Działania zgodne z rekomendacjami Centrum Edukacji Artystycznej na rok 2026/27:

- **Priorytet nr 1: Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się**
  - warsztaty dla uczniów o charakterze profilaktycznym, dotyczące metod samodzielnego zarządzania czasem w zakresie planowania nauki i organizacji pracy oraz/lub strategii zapamiętywania i koncentracji – prowadzenie: wybrany nauczyciel z PSM I i II st. w Opolu;
  - szkolenie dla nauczycieli z zakresu metod wsparcia procesów uczenia się w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych – prowadzenie: dr Elżbieta Antosz (CEA);
  - zachęcanie uczniów do korzystania z biblioteki szkolnej jako miejsca sprzyjającego koncentracji, samodzielnej nauce i spokojnemu odrabianiu prac.
- **Priorytet nr 2: Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej** oraz **priorytet nr 3: Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym:**
  - szkolenia dla: nauczycieli, rodziców oraz uczniów z zakresu przeciwdziałania cyberprzemocy rówieśniczej oraz wpływu mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży – prowadzenie: mgr Natalia Jurkiewicz;
  - podjęcie działań profilaktycznych poprzez umieszczenie na terenie szkoły plakatów informacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z cyberprzemocą, jej przejawów oraz sposobów reagowania i szukania pomocy.

b. Podtrzymywanie tradycji szkolnych (organizacja koncertów okolicznościowych oraz cyklicznych koncertów pozaszkolnych – Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Muzeum Diecezjalne).

c. Kontynuacja działań o charakterze prospołecznym (Koncert na rzecz WOŚP, koncerty dla mieszkańców Domu Seniora „Pogodna Jesień", koncert kolęd dla wychowanków Domu Dziecka na Pasiece).
d. Integracja społeczności szkolnej poprzez zaangażowanie w działania związane z Jubileuszem 80-lecia Szkoły (koncerty Jubileuszowe, Jubileuszowy spektakl teatralny, spotkania z artystami – absolwentami).

11. 11. Ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

1. Obserwację zachowania uczniów
2. Analizę realizacji programu
3. Rozmowy z rodzicami
4. Wymianę spostrzeżeń między nauczycielami instrumentu, przedmiotów teoretycznych i zespołowych.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 15.09.2026 r. i uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 30.09.2026 r.

Dyrektor
Państwowej Szkoły Muzycznej
I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w Opolu

mgr Jan Swaton

/na oryginale znajduje się właściwy podpis/

PRZEWODNICZĄCY
Rady Rodziców

/na oryginale znajduje się właściwy podpis/